

تحلیل محتوای کتاب های درسی دوره اول متوسطه با توجه به تربیت جنسی دانش آموزان

محمد افشاری^۱، دکتر محمدرضا سرمدی^۲، دکتر فائزه ناطقی^۳

۱- دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت

۲- استاد دانشگاه آزاد اسلامی اراک

۳- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی اراک

چکیده

هدف اصلی این پژوهش تعیین میزان توجه محتوای کتابهای درسی دوره اول متوسطه، به مولفه های تربیت جنسی است. روش پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر روش گردآوری اطلاعات کیفی و از جمله پژوهش های تحلیل محتواست. جامعه آماری شامل: تمام کتاب های درسی دوره متوسطه اول، در پایه های هفتم، هشتم و نهم، چاپ ۱۳۹۸ بوده است. با توجه به ماهیت موضوع پژوهش و انجام پژوهش جامع در این زمینه، از نمونه گیری صرف نظر شده و کل جامعه آماری مورد مطالعه قرار گرفته است. در این پژوهش از ابزار چک لیست تحلیل محتوا در جمع آوری اطلاعات استفاده شده است. روایی صوری و ضریب توافق پایایی ابزار، مورد تایید قرار گرفته است. نتایج پژوهش بیانگر این است که، ۵۰ درصد عناوین کتاب های پایه هفتم و هشتم و ۵۸ درصد عناوین کتاب های پایه نهم، مباحثی از تربیت جنسی دانش آموزان را در بر دارد. ۳/۷ درصد محتوای کتاب های پایه هفتم، ۴ درصد محتوای کتاب های پایه هشتم و ۴/۱ درصد محتوای کتاب های پایه نهم دوره متوسطه به تربیت جنسی اشاره دارد. مولفه هایی نظیر ویژگی های دوره بلوغ و نوجوانی، تکالیف دینی مرتبط با جنسیت و تفاوت ظاهری دختر و پسر تا حدودی مورد توجه کتاب های درسی قرار گرفته است، اما مولفه های هویت جنسی و رفتار مناسب جنسیت، رفتارهای پرخطر جنسی و راههای محافظت از رفتارهای پرخطر جنسی و تفاوت های روحی و روانی دختران و پسران کمتر مورد توجه کتاب های درسی دوره متوسطه قرار گرفته و نیازمند بازنگری است.

کلید واژه: تحلیل محتوا، کتابهای درسی دوره اول متوسطه، تربیت جنسی، بلوغ و نوجوانی، رفتارهای پرخطر